

persuspensione actus. Loquor autem de bonis obiectis, quae cadere possunt sub diuina voluntatem, applicandum autem est cum proportione ad mala, quia licet non sint volita, sed permissa, peractum tamen positum permitti debent, quo Deus vult vel illa non impideat, vel etiam ad entitatem illorum concurreat. Praterea quia illa totalis suspensio decreti liberi reuera est imperfectio, & a D. Tho. D. Thom. 1. cont. Gent. cap. 82. vocatur potentialitas quodam. Dubios enim modis coepi potest illa suspensio; primò, ut includat voluntatem definitam nihil amplius in ea re sic proposita deliberandi aut definendi; & hec non est suspensio de qua agimus, sed est decretum liberum, quod in Deo tam immutabile erit sicut alia, & re vera et voluntas non agendi id, quod ita relinquitur. Alio ergo modo intelligitur illa suspensio tolatis, quia nec voluntas tunc alterutram partem eligit, nec decernit quid sibi postea eligendum sit, & huiusmodi animi suspensio, sine dubio est magna imperfectio. Et videtur praterea ex imperfectione intellectus oriiri, quia nimis nondum plene considerauit, aut iudicauit quidquid ad aliquid decernendū requiri potestin omnia considerari, & certus est nihil amplius desiderari posse, non posset voluntas in ea suspensione manere: Dices, Ex libertate sua id posset. Respondeo, non habere locum libertatis voluntatis nisi ubi sub ratione boni representatur, in ea vero suspensione, posito praedicto statu intellectus nulla ratio boni apparere potest: & maxime in Deo qui perfectissimo modo, & summo cum iudicio & ratione in omnibus se gerit. Vnde interrogabo rursus, an cum fingitur Deus suspendere deliberationem suam quasi in futurum, praesciat quid postea electurus sit, neque nam si non praescit, illa est in intellectu imperfectio, & in voluntate non posset inducere anxietatem, & sollicititudinem de futura deliberatione. Si vero iam praescit ex aeternitate futura deliberationem suam, irrationabilis, & impertinens est talis suspensio. Relinquitur ergo necessarium habere Deum aeternū decretum in alterutram partem volendi, vel holen- di aliquo modo quodlibet obiectum sibi propositum, quae necessitas non penderit ex eo quod decretum liberum addat, vel non addat aliquid reale, sed ab solute sequitur ex plenitudine scientie, & ex perfecto voluntario, & perfecto modo quo Deus in omnibus se gerit, etiam si simplicissime & sine vila rea li additione voluntatem suam libera determinet.

LIX. Ex hoc vero principio ultrem sequitur, tale decretum aeternum non posse esse mirabile sine magna inconstancia, & imperfectione Dei volentis, quia duobus modis potest intelligi variari quod decretum est a Deo. Vno modo per propriam mutationem ipsius decreti, scilicet, quia talis mutatio intelligitur esse circa idem obiectum, & secundum idem pro eodem tempore, &c. Id est quod prius decreuerit Deus tali tempore Petru creare, v.g. & postea nolit pro eodem tempore creare illum; & hec est propria animi inconstancia, prudenter, & perfecte viri cuius repugnat: & ideo impossibile est in Deo reperiiri de quo proprieta scripta est. [Panitudo non flectetur, neque enim homo est ut agat panitudo. Idque] confirmari potest argumentum paulo ante factum: & declarari optimè in huc modum. Nam vel Deus preseire se mutaturū propositū, & illud prius nullum effectū habiturū, & sic levissimum effet habere tale

A propositū: inquit vix posset esse efficax: vel non prae-
ficiunt hoc Deus: & sic supponitur magna im-
perfectione in scientia, & maneret Deus quasi dubius
& suspectus de sua constancia, & firmitate sui pro-
positi, que est summa imperfectio. Alio modo ac-
cidere potest varietas circa rem decreta; aut ama-
ta à Deo, non secundum idem, aut pro eodem tempore,
sed pro diversis temporibus, vt v.g. si Deus hodie
diligat Petru, cras non diligit, &c. Et haec varietas
non infert mutationem in Deo, quia sine mutatione
vel inconstancia animi potest res uno tempore
diligi, & non alio. Maxime quando id fit sine villa
nouitate ex parte amantis, qui simul vtrumq; decre-
uit, scilicet & protali tempore amare, & pro tali
non amare: & vtrumque ex sufficiente causa &
ratione. Ita vero se gerit Deus volens rerum varia-
tate sine villa varierat in ipso, quia nec habet noua
decreta, nec mutata antiqua, sed singula pro suis
temporibus ex aeternitate amat, disponit, aut per-
mittit, & in eo quod semel propositum, perpetuo
durat. Igitur ad rerum varietatem & mutationem
non est necessaria talis inconstancia in diuina vo-
luntate, neq; esse posse sine magna imperfectio-
ne. Et iuxta hunc discursum efficax manet illa ra-
tio, que probat non posse esse talē mutationem in
voluntate nisi presupposita aliqua imperfectio,
& mutatione in scientia, & cognitione; quia often-
sum est semper antecedere huiusmodi imperfectio-
nem ad omnē nouā deliberationem. Et praterea,
quoniam sortitae mutationes propositi imprudenter
facta, possit accidere sicut augmento cognitionis,
non tamen prudens: vnde cum in Deo nec impru-
dens mutatione esse possit, neq; augmentum cogni-
tionis, ut prudenter fieret talis mutatio, relinqu-
tur ullo modo in Deo esse posse.

L X. Aia rāde ratio reddi posset huius immutabilitatis ex aeternitate diuina: est enim rāta aeternitas vñi indiuisibilis instans, multò magis si fieri potest quā instans nostri temporis: in uno autem & eodem iu-
stificati nostri temporis non potest intelligi q; Deus ha-
beat aliquā liberā determinationē, & mutet illam:
sive illa determinatio addat aliquid reale, sive tā-
tū respectū rationis, na etiam in illis respectibus est
talis oppositio, quae contradictionē includit ex par-
te obiecti. Igitur neq; in instanti aeternitatis potest
esse in Deo talis mutationis modus. Et confirmatur,
na illa varietas in decreto libero, intelligi non
potest sine successione vera per prius & posterius:
in Deo autem non potest esse successio villa. Veritu-
tamē hac ratio eludi potest, dicendo ibi non esse inci-
pitionem rerū in Deo, sed respectū rationis, qui
possunt variari, nō variari realiter fundamento: &
consequenter dicetur in aeternitate posse esse illam
variationē respectū: cō q; licet sit realiter indiuisibilis sicut instantis nostri temporis, est tamē eminen-
tior, & permanētior, potestq; cūlibet tempori co-
existere. Contra hoc vero fieri posse ratio supra
tractata, q; hec variatio respectū locū nō habeat,
quia in obiecto esse nō potest mutatione, cō q; necessaria
ex aeternitate aut est futurū, aut nō futurū: sed
de vi huius rationis ī latiss dictū est. Quocirca in
ratione prius facta perfectitudē est, qua recte p̄bat
hac mutationē respectū non posse, punienti nō ex
limitata perfectione tā in modo cognoscendi, quā
in modo deliberandi: & ideo semper fundari in rea-
li aliqua successione: & inde recte cōcluditur re-
pugnare rei iuxta.